PREDLAGATELJ: **Blaž Račič, župan občine Jesenice**
POROČEVALKA: **Petra Dečman, vodja Oddelka za družbene dejavnosti in splošne zadeve**

PREDLOG
LOKALNEGA PROGRAMA ZA KULTURO OBČINE JESENICE 2021 – 2024

DRUGA OBRAVNAVA

1. UVOD

Župan občine Jesenice je za 15. redno sejo Občinskega sveta občine Jesenice dne 10. 12. 2020 predlagal v obravnavo Predlog Lokalnega programa za kulturo občine Jesenice 2021 – 2024, ki je temeljni programski in izvedbeni dokument, ki postavlja prioritete občinske kulturne politike in neposredno odgovarja na ključne probleme posameznih področij kulture.
V sklopu prve obravnave je bil dokument zaradi razglašene epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) na območju Republike Slovenije javno razgrnjen na spletni strani občine Jesenice, in sicer od 26. 11. 2020 do 10. 12. 2020 do 12.00.

Lokalni program za kulturo občine Jesenice je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki izhaja iz doseženega položaja kulture v občini in ugotavlja vlogo kulture v razvoju občine ter javni interes zanjo.
Dokument opredeljuje prioritete na področju kulture, cilje in ukrepe, ki jih uresničevali v naslednjem programskem obdobju, in sicer z namenom nadaljnjega razvoja javne službe na področju knjižnične in gledališče dejavnosti ter s področja premične kulturne dediščine, varstva kulturne dediščine ter zagotavljanja infrastrukturnih pogojev, zagotavljanja pogojev za razvoj ljubiteljske kulturne dejavnosti ter z namenom medpodročnega sodelovanja (kulturno-umetnostna vzgoja, turizem, glasbeno izobraževanje).

2. POJASNILA IN ODGOVORI

V času javne razgrnitve je bila na predlog Lokalnega programa za kulturo občine Jesenice 2021 – 2024 podana ena pobuda z obrazložitvijo, in sicer pobuda za vpis nesnovne kulturne dediščine Raba hišnih imen (EID: 2-00086) v predlog Lokalnega programa za kulturo občine Jesenice 2021 – 2024, ki je bila v Register nesnovne kulturne dediščine, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo, vpisana dne 28. 9. 2020.
V zvezi s prejeto pobudo pojasnjujemo, da je predlog Lokalnega programa za kulturo občine Jesenice 2021 – 2024 za drugo obravnavo v poglavju 5. Javni interes na področju kulture v občini Jesenice, podpoglavje 5.2.2. Nesnovna kulturna dediščina dopolnjen z navedeno enoto nesnovne dediščine (str. 28).

Na sejah pristojnih Odborov so bila na podana vprašanja podana pojasnila, kot je razvidno iz zapisnikov sej delovnih teles, medtem ko predlogov sprememb in dopolnitev gradiva ni bilo podanih.

Na 15. redni seji Občinskega sveta občine Jesenice dne 10. 12. 2020 so bile podane sledeče pisne in ustne pobude:
- V Strategiji razvoja turizma v Občini Jesenice 2020 - 2030 smo zapisali, da bo Muzejski kompleks Stara Sava z obnovo celotnega območja pridobil izredne prostorske in ambientalne možnosti za

izvajanje različnih prireditev in dogodkov v povezavi s fužinarstvom, železarstvom in tehnično dediščino Jesenic. Za pripravo in izvedbo različnih dogodkov s katerimi se želi občina Jesenice uveljaviti kot mesto, v katerem je kultura eden izmed najpomembnejših atributov za nastanek kulturnega turizma, bo moral nekdo aktivno skrbeti. Predlog Svetniške skupine Socialnih demokratov je, da se v Predlog Lokalnega programa za kulturo Občine Jesenice 2021 - 2024 umesti profil kadra in zaposlenega v Gornjesavskem muzeju Jesenice, ki bo opravljal naloge priprave, izvedbe in trženja programov in prireditev na območju Stare Save.

- V Lokalnem programu za kulturo je na strani 28 navedena nesnovna kulturna dediščina, med katero je omenjena tudi neformalna skupina pritrkovalcev. Pri tem je navedeno osebno ime, ker je v tem trenutku slučajno ta oseba predstavnik skupine, prosi pa, da se v bodoče imen ne navaja. Enako velja tudi pri vleki ploha, kjer je ravno tako naveden trenutni vodja. Meni, da bi bilo zadosti, če bi bilo samo navedeno, da gre za neformalno skupino pritrkovalcev iz Koroške Bele.
- Glede na razmere naj se v strategiji še bolj opredeli zunanjo dejavnost oz. dogodke na prostem, npr. zunanje gledališče. Vsaj v poletnem času se bodo verjetno dogodki lahko odvijali na prostem.
- Občina Kranjska Gora je nekaj časa želela, da bi se Planinski muzej odcepil od Gornjesavskega muzeja Jesenice – ali je ta ideja še aktualna.
- Na Jesenicah tako na področju športa, kot tudi na področju kulture manjka strokovnega kadra. Če se na tem področju ne bo nič naredilo, potem tudi razvoja ne bo, zato je potreben resen razmislek o izobraževanju kadra.
- Kulturni dom na Hrušici bi morali preimenovati v večnamensko dvorano, saj jo bodo vaščani verjetno uporabljali tudi za druge namene, ne samo za kulturo.
- Jesenice so zelo bogate s številom likovnih razstavišč. Ostale občine jih imajo vsaj pol manj, zato je tudi o tem potrebno razmisliti. Ne more pa se vseh likovnih razstavišč prenesti v Kolpern, kajti v Kosovi graščini razstavljajo tudi akademski slikarji, ki jih nikakor ni mogoče umestiti v Kolpern, saj morajo biti njihova dela zaščitena. V Kolpernu pa potekajo tudi drugi dogodki, ne samo likovne razstave.
- Objekt Ruardove graščine še ni niti dokončan, pa iz Gornjesavskega muzeja že posredujejo pripombe glede novih prostorov. Meni, da je potrebno preveriti, da se ne bodo sedaj prostori obnovili za dobo petih let, potem pa bo prostora zopet premalo. Potrebno pa se je tudi pogovoriti, ali bo na Jesenicah železarski muzej, ali bo pet različnih muzejev.
- Kaj je z razstavnim salonom Dolik, saj je bila že pred leti razprava o tem, da se ne bo smelo več najemati in financirati zasebnih prostorov.

Glede podanih predlogov, pripomb in vprašanj pojasnjujemo:

V zvezi z organiziranostjo z namenom pospeševanja (tudi kulturnega) turizma je za leto 2021 predvidena dopolnitev kadrovske organiziranosti v Gornjesavskem muzeju Jesenice (vključeno tudi v občinski proračun za leto 2021). Besedilo Lokalnega programa za kulturo občine Jesenice 2021 – 2024 za drugo obravnavo je zato v delu, ki se nanaša na ključno kadrovsko problematiko, s katero se srečuje Gornjesavski muzej Jesenice, popravljeno (podpoglavje 4.2.3. Gornjesavski muzej Jesenice, str. 17).
Predvideni dodatni kader v Gornjesavskem muzeju Jesenice bo tako skrbel za pripravo in izvedbo dodatnih kulturnih, zgodovinskih in prireditvenih vsebin (programov: pedagoško-andragoški, strokovni,…) ter jih oblikoval v turistične pakete, ki jih bo v prihodnje lahko tržil različnim ciljnim skupinam. Dodatna promocija turističnih produktov pa se bo izvajala na ravni Občine, ki je nosilka razvoja celotnega turizma v občini, kot to določa Zakon o spodbujanju skladnega razvoja turizma.
Promocijo in trženje celotne turistične ponudbe (ki vključuje tudi kulturno zgodovinska in prireditvena doživetja) predvideva že Strategija razvoja turizma v občini Jesenice 2020 – 2030, se pa to dejstvo

vključi tudi med priložnosti oz. predviden nadaljnji razvoj v okviru podpoglavja 4.2.3. Gornjesavski muzej Jesenice (str. 17).
Promocija doživetij je dodatno (na novo) izpostavljena tudi v Prilogi 1: Izvedbeni načrt lokalnega programa za kulturo občine Jesenice 2021 – 2024, strateški cilj: 1. Razvoj javne službe na področju knjižnične in gledališčne dejavnosti ter s področja muzejske dejavnosti in premične kulturne dediščine, Aktivnost: Zagotavljanje javne službe na področju kulture ter nadgradnja programov glede na nove trende, ki sicer sodi v okvir Strategije razvoja turizma v občini Jesenice 2020 – 2030 (str. 1 Priloge 1).

V zvezi z nesnovno kulturno dediščino ter navajanjem osebnih imen (fizičnih oseb) kot nosilcev pri enotah posamezne nesnovne dediščine pojasnjujemo, da so nosilci (vključno z navedbo fizičnih oseb) povzeti po podatkih iz registra nesnovne dediščine, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo.
Glede na dejstvo, da je za vsebino strateškega dokumenta bistvena predstavitev enot nesnovne dediščine na območju občine Jesenice ter pomembnost varovanja oz. skrb za nesnovno dediščino, je besedilo Lokalnega programa za kulturo občine Jesenice 2021 – 2024 za drugo obravnavo v podpoglavju 5.2.2. Nesnovna kulturna dediščina popravljeno in ne vključuje več navedbo fizičnih oseb pri posameznih nosilcih (str. 28).

Glede predloga, da naj se še bolj opredeli zunanjo dejavnost oz. dogodke na prostem pojasnjujemo, da je na podlagi predloga Lokalni program za kulturo 2021 – 2024 za drugo obravnavo dopolnjen, in sicer v Prilogi 1: Izvedbeni načrt, strateški cilj: 1. Razvoj javne službe na področju knjižnične in gledališčne dejavnosti ter s področja muzejske dejavnosti in premične kulturne dediščine, Aktivnost: Zagotavljanje javne službe na področju kulture ter nadgradnja programov glede na nove trende (str. 1 Priloge 1) in 4. Medpodročno sodelovanje, Aktivnost: Povezovanje javnih zavodov, društev ter ostalih deležnikov v občini Jesenice (str. 5 Priloge 1). Pri omenjenih aktivnostih je dodana navedba, da se namenja poseben poudarek prireditvam na prostem.

V zvezi z organiziranostjo javnega zavoda Gornjesavski muzej Jesenice, katerega soustanoviteljici sta Občini Jesenice in Kranjska Gora, spremembe v smislu izločitve Notranje organizacijske enote Slovenski planinski muzej iz Gornjesavskega muzeja Jesenice še niso predvidene.

V zvezi s področjem zagotavljanja oz. izobraževanja kadra na področju kulture pojasnjujemo, da je v Prilogi 1: Izvedbeni načrt, strateški cilj: 4. Medpodročno sodelovanje že opredeljena pomembnost aktivnosti šol za vzgojo podmladka za ljubiteljsko kulturno dejavnost (društva) – pevski zbori, folklorna dejavnost,… ter vključenost kadra v programe in projekte Javnega sklada za kulturno dejavnost, ki vključuje tudi koriščenje spodbud ter izobraževanj s tega področja.
Koriščenje spodbud ter možnost vključevanja v izobraževanja na področju kulturne dejavnosti se nanaša tudi na izvajalce s področja ljubiteljske kulturne dejavnosti, zato se za drugo obravnavo v Izvedbenem načrtu dopolni četrti odstavek pri opisu aktivnosti v okviru strateškega cilja: 3. Zagotavljanje pogojev za razvoj ljubiteljske kulturne dejavnosti in se izpostavi podpora izobraževanju strokovnega kadra s področja ljubiteljske kulture, med nosilce aktivnosti pa se doda še Javni sklad RS za kulturne dejavnosti Območna izpostava Jesenice (str. 4 Priloge 1).

V zvezi s predlogom, da bi se Kulturni dom na Hrušici moral preimenovati v večnamensko dvorano, saj jo bodo vaščani verjetno uporabljali tudi za druge namene, pojasnjujemo, da je naziv projekta usklajen s projektno dokumentacijo, ki zajema posege na celotnem objektu. Prav tako je v Prilogi 1: Izvedbeni načrt, strateški cilj: 2. Varstvo kulturne dediščine ter zagotavljanje infrastrukturnih pogojev, Aktivnost: Kulturni dom Hrušica pri opisu aktivnosti že navedeno, da je predvidena adaptacija večnamenske dvorane (str. 3 Priloge 1). Je pa za drugo obravnavo gradiva izveden popravek poimenovanja dvorane v Prilogi 1 pri Aktivnosti: Razglasitev javne infrastrukture, kjer je brisana navedba »kulturne«.
Dodatno je za drugo obravnavo besedila Lokalnega programa za kulturo občine Jesenice 2021 – 2024 v podpoglavju 4.3. Javna infrastruktura na področju kulture v občini Jesenice popravljeno (zmotno

uporabljeno) poimenovanje »Kulturna dvorana na Hrušici«, ki se pravilno glasi: večnamenska dvorana v Kulturnem domu na Hrušici (str. 23).

Glede likovnih razstavišč in glede najema razstavnega salona Dolik pojasnjujemo, da je pri postopkih najema prostorov na splošno potrebno najprej preveriti, v kolikor posamezna lokalna skupnost razpolaga z lastnimi prostori, ki bi jih lahko uporabila za dejavnost, za katero išče prostore ter nadalje, če evidentirani (javni ali zasebni) prostori ustrezajo predvideni dejavnosti. Najemno razmerje med Občino Jesenice in zasebnim lastnikom za potrebe razstavnega prostora oz. galerijsko in drugo kulturniško dejavnost, je bilo sklenjeno leta 1994, ko lokalna skupnost za to dejavnost ni razpolagala z lastnimi prostori, najemno razmerje pa se izteče v začetku leta 2022. Občina Jesenice je zato v sodelovanju z različnimi nosilci kulturne dejavnosti že pričela izvajati določene aktivnosti, s katerimi bi del galerijske dejavnosti v prihodnje zagotavljala na lokacijah, ki so v lasti Občine Jesenice, nikakor pa ni predvideno, da bi se vsa likovna razstavišča prenesla v Kolpern.
Zato so v podpoglavju 5.1. Ljubiteljska kulturna dejavnost med razstavišči navedena še druga in glede na to, da je vsaj za prvo polovico novega programskega obdobja Lokalnega programa za kulturo razstavni salon Dolik še vedno v javnem interesu (posebnega pomena za občino, za kar je v veljavi tudi pogodbeno razmerje za uporabo teh prostorov za galerijsko dejavnost), besedilo Lokalnega programa za kulturo občine Jesenice 2021 – 2024 za drugo obravnavo ostaja nespremenjeno.

Glede problematike, povezane s prostorskimi pogoji za programe Gornjesavskega muzeja, opredeljene v podpoglavju 4.2.3. Gornjesavski muzej Jesenice, pojasnjujemo, da bodo prostori za izvajanje javne službe ter za predstavitev zgodovine železarstva (vključno z ambientalno postavitvijo, interaktivnimi vsebinami,…) ter z železarstvom povezanih dejavnosti (npr. skrb za ljudi oz. zdravstvo,…) v celoti zagotovljeni v obnovljeni Ruardovi graščini.
Glede na dejstvo, da javni zavod skrbi in redno pridobiva tudi precejšnje število enot premične kulturne dediščine, so se že v preteklih letih pojavile potrebe po zagotovitvi dodatnih potrebnih prostorov za hrambo le-te, kar zagotavljamo na drugih lokacijah na območju občine Jesenice (npr. tudi za več eksponatov večjih dimenzij, ki so še v postopku restavriranja oz. so v hrambi javnega zavoda, ki skrbi za ohranjanje dediščine s področja železarstva oziroma ostalo gradivo, ki je kot premična kulturna dediščina predmet varovanja s strani javnega zavoda). Ker obseg premične kulturne dediščine, ki bo še pridobljena, ni možno napovedati, je javni zavod že sedaj izpostavil skrb v zvezi z tem, kar pa še ne sodi v časovni okvir oz. obdobje 2021 – 2024, zato je besedilo Lokalnega programa za kulturo občine Jesenice 2021 – 2024 za drugo obravnavo v tem delu popravljeno (str. 17).
Hkrati pojasnjujemo, da javni zavod Gornjesavski muzej Jesenice za območje občin soustanoviteljic (Jesenice in Kranjska Gora) v skladu z ustanovitvenim aktom izvaja javno službo na naslednjih področjih: zgodovina železarstva in rudarstva s tehniško dediščino, zgodovina slovenskega planinstva, mestna in krajevna kulturna zgodovina celotne gornjesavske regije, etnologija gornjesavske regije ter tugi geologija in paleontologija gornjesavske regije. Muzejski program je predstavljen javnosti (oz. na ogled) v objektih na različnih lokacijah (hišah, graščinah), s katerimi upravlja javni zavod – v t.i. muzejskih hišah.

Dodatno je v Lokalnem programu za kulturo občine Jesenice 2021 – 2024 za drugo obravnavo:
- v poglavju 3. Kultura v strateških dokumentih in zakonodaji (kjer je na novo preverjena veljavnost na dan 13. 1. 2021) dodan še Zakon o zagotavljanju sredstev za določene nujne programe Republike Slovenije v kulturi (str. 9), ki je bil sicer objavljen v Uradnem list RS št. 73 z dne 6. 12. 2019, vendar se je začel uporabljati šele 1. 1. 2021,
- v poglavju 4.2.5. Gledališče Toneta Čufarja Jesenice popravljen opis ključne problematike (str. 22), saj je bilo izpostavljeno tudi zamakanje v kletnih prostorih, ki pa je bilo urgentno sanirano v mesecu decembru 2020 (zato ta problematika ni več navedena).

Predlog Lokalnega programa za kulturo občine Jesenice 2021 – 2024 je za drugo obravnavo dopolnjen v poglavjih, kot je predstavljeno v (predhodnih) pojasnilih.

3. PREDLOG SKLEPA

V skladu s 119. členom Poslovnika o delu Občinskega sveta občine Jesenice (Ur. list RS, št. 2/16) predlagam Občinskemu svetu občine Jesenice, da na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo, 27/08 - odl. US, 76/08, 79/09, 51/10, 84/10 - odl. US, 40/12 - ZUJF, 14/15 - ZUUJFO, 76/16 - odl. US, 11/18 - ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 - ZIUOOPE) ter 14. člena Statuta Občine Jesenice (Ur. list RS, št. 101/2015) sprejme naslednji

SKLEP:
Sprejme se Lokalni program za kulturo občine Jesenice 2021 – 2024 – druga obravnava.

Pripravila: **Blaž Račič**
Petra Dečman **ŽUPAN**

Številka: 610-2/2020-34
Datum: 15. 1. 2021

Priloge:
- Lokalni program za kulturo občine Jesenice 2021 – 2024 – predlog,
- Priloga 1 – Izvedbeni načrt Lokalnega programa za kulturo občine Jesenice 2021 – 2024 in
- Priloga 2 – Realizacija Lokalnega programa za kulturo občine Jesenice 2017 – 2020.